

AUSTRÀLIA

Austràlia és el continent més petit: aproximadament 2.400 d'est a oest i 2.000 milles de nord a sud. És l'únic continent ocupat per una sola nació, Austràlia.

La població és de 18.557.000 h i el país ocupa la mateixa extensió que Estats Units d'Amèrica: 7.687.000 Km².

Austràlia és un dels països més urbanitzats del món, més del 70% de la seva població viu a la costa oriental.

Mitjana d'esperança de vida: 75 anys els homes, 81 les dones.

Producte Nacional Brut: 62 bilions de US\$, amb un creixement del 3'3%

Producte nacional Brut per càpita: per sobre dels 10.000 US\$

Seria capaç Austràlia, com a nació, de demanar perdó als indígenes, víctimes de la seva crueltat colonial? Aquesta era la qüestió a ser resposta els dies 27-28 de maig del 2000, marcats com la Jornada de la Reconciliació per al poble australià. El poble va ser convidat a expressar el seu pesar, com a nació, davant del poble indígena, que ha hagut de sofrir tant des de la invasió del primer grup que va venir d'Anglaterra des del 1788 fins a avui. Un dels més grans signes d'esperança d'Austràlia ha estat el fet que molta gent ordinària va decidir fer esforços significatius per expressar el seu dolor, en una àmplia gamma d'activitats iniciades entorn de Corroboree 2000, l'ocasió de la reconciliació.

Tanmateix, el govern, sobretot el primer ministre, encara es va manifestar reticent a una plena participació en les activitats de reconciliació, per mitjà d'una petició de disculpes al poble aborígen i als illencs de Torres Strait. Hi ha una gran por de perdre els drets a les mines i de mantenir els arrendaments de pastures per part de les companyies mineres i els ramaders. La titulació de terres i una indemnització, que podrien ser la conseqüència de tals actes públics de reconciliació, van impedir la plena participació del govern.

Les 350 tribus indígenes amb els seus 500 dialectes, que vivien a Austràlia abans de la invasió britànica, tenien la seva pròpia identitat, els seus propis territoris, el seu esperit, les seves regles socials i la seva legislació. Els seus orígens són anteriors al cristianisme. El poble aborígen té també el seu propi relat dels orígens. La seva època ideal es remunta a

40.000 anys abans de l'actual període, i està seguida per 40.000 anys d'història: durant tot aquell temps van desenvolupar estructures socials i pràctiques espirituals que els lligaren al seu territori i van sentir l'obligació de cuidar-lo a la claror de l'ancestral sentit que han sabut transmetre's a través de la seva història oral. I llavors va ser quan va ocórrer la invasió dels cristians!

Encara que l'explorador anglès, el capità Cook, va proclamar que el territori passava a ésser part de l'imperi britànic el 1770, no va ser fins el 1788 quan Austràlia va esdevenir una colònia penitenciària i els aborígens van sofrir l'expoliació i la violència que causaren els assentaments angloceltes –eventualment també europeus– en aquest «Gran país del Sud». El dret al vot i a l'autodeterminació no va arribar als indígenes sinó fins el 1973...

L'expressió nacional de reconciliació ha demanat perdó no solament per la ignorància, la brutalitat i el vessament de sang que van causar els invasors sobre els originaris ocupants del territori, sinó també perquè tant l'Església com l'Estat van col·laborar a apartar dels seus pares els fills dels aborígens, creant la tragedia de «la generació robada». Una nova era ha començat quan l'actual població australiana, dividida com està, lluita amb noves reivindicacions per la identitat i la llibertat del poble aborígen i la seva herència. Les Esglésies cristianes han reconegut el seu pesar per tot el sofriment que va ser infligit al poble en el passat, i estan ajudant actualment el poble indígena a reclamar el seu estatut i els seus drets.

Al costat d'aquestes lluites que es refereixen al passat, hi ha també les actuals, que es refereixen als immigrants i als refugiats, especialment als del Sud-est asiàtic. Encara que els orígens d'Austràlia són britànics i europeus, geogràficament està ubicada en un context asiàtic. Austràlia té aproximadament 19 milions de persones amb ascendències ètniques molt diverses i amb sistemes molt diferents de creences religioses. Els primers colons asiàtics van venir a Austràlia des de Xina durant el temps dels Gold Rushes. Com els indígenes, també ells van sofrir molt, perquè no van ser entesos, ja que «eren diferents»(!).

La història dels pobres a Austràlia és, en bona part, la història dels immigrants. Durant els primers anys l'opressió va ser experimentada pels catòlics irlandesos, que van ser exiliats de la seva pàtria a causa de la seva pobresa. L'experiència de moltes de les seves famílies, famolenques, va ser molt dura a la seva arribada a aquesta terra hostil, amb un clima tan diferent al de la seva pàtria d'origen. Els dirigents eren membres de l'Església anglicana, per la qual cosa va convertir-se en l'Església oficial. La resistència contra aquesta imposició va significar que els catòlics (així com un petit nombre de jueus) van ser proscrits a les seves comunitats. Encara que els

australianos parlen de democràcia, companyonia i confiança mútua entre les persones senzilles, hi ha encara molta intolerància i prejudicis contra els que són diferents. Això ha estat part de la història cultural d'Austràlia, i ha originat els esforços de les Esglésies per treballar el tema de les divisions entre elles i dins de les comunitats. El conflicte entre els presidiaris i els propietaris de les terres, en els primers temps (que era també la lluita entre catòlics i anglicans) va evolucionar fins convertir-se en la lluita entre els immigrants europeus i els que els havien precedit en l'arribada en aquest país.

Després de la segona guerra mundial els immigrants van venir predominantment del sud d'Itàlia i dels països bàltics. Els prejudicis entre les denominacions religioses van continuar en aquell temps, però es van fer més complexos, a causa de la varietat ètnica dels religiosament practicants. La ignorància i els prejudicis van ser alimentats amb els esforços dels catòlics per establir un sistema educacional que capacités els pares per transmetre la seva fe als seus fills a través de l'escola. El temple i la comunitat de la parròquia es van convertir en centres de socialització alhora que d'educació en la fe. Qui es casava fora de la seva església era penalitzat de moltes maneres per la seva comunitat, la intolerància i la malvolença entre les denominacions eren mútues en aquells temps.

Va ser durant la postguerra, quan Austràlia es va percebre a si mateixa com un país incloent més que excloent, però això no es va reflectir gaire en la seva política. La «política blanca» d'Austràlia significà que des de 1901 fins a mitjan dels 60 fos molt difícil per als no europeus emigrar a Austràlia: hi havia una barrera de color, i per a molts aquesta discriminació va ser submergida sota un mantell de silenci. No es va discutir, perquè era tema de divisió.

Els anys posteriors al Vaticà II, anys d'esforços entusiastes en el diàleg i el respecte mutu, les esglésies cristianes van treballar juntes ecumènicament per aconseguir una major justícia social i per trencar les fronteres de discriminació que havien estat aixecades en les dècades anteriors per la ignorància i la por xenòfoba. Autoritats civils i religioses van treballar juntes per fer caure les barreres de raça, cultura, llengua i gènere. Va haver-hi moltes iniciatives positives a nivell de base de cara respectar l'herència cultural diversa dels diferents pobles de què està constituïda la identitat australiana, en els anys 70. El desafiament per a aquests esforços vingué del canvi de caràcter de la immigració: ara, dels nous arribats a Austràlia, eren molts més els que venien de l'hemisferi sud, que d'Europa.

Sobretot després de les guerres de Corea i Vietnam, els nous immigrants venien del Sud-est asiàtic: Brunei, Cambodja, Indonèsia, Laos, Malàisia, Myanmar, Filipines, Singapur, Tailandia i Vietnam. La reacció a aquesta «invasió» va venir dels grups de la dreta –inclosos alguns grups cristians més fonamentalistes– que van difondre por i malestar sobre la pèrdua d'identitat i van proposar un canvi en les polítiques d'immigració. Una vegada més, va haver-hi una forta reacció de moltes Esglésies cristianes en suport i protecció a aquests acabats d'arribar, i Austràlia va ser realment reconeguda com un país multicultural. Encara que molts van reaccionar contra

aquesta identitat i argüiren que a tots els que anessin venint se'ls havia d'exigir parlar anglès i adaptar-se als costums australians, el moviment va ser més d'adaptació que de resistència. Actualment, el 4'5% de la població australiana ha nascut a Àsia, però la proporció seria significativament major si s'incloués en el comput els fills –nascuts ja a Austràlia– d'aquests asiàtics.

Una transformació ulterior de la identitat australiana provingué del canvi de la identitat cristiana dominant cap a un nou influx de sistemes de creences no cristians. El creixement de la població procedent del Sud-est asiàtic ha generat una dimensió plurireligiosa en el poble australià. Els nousvinguts han aportat les seves pròpies creences religioses. Les grans religions que ara estan representades a Austràlia són: l'hinduisme (de l'Índia), el budisme Theravada (de Sri Lanka, Myanmar, Tailandia, Cambodja, Vietnam i Laos); el lamaisme, o budisme tibetà (de Mongòlia i Xina, particularment del Tibet); el budisme de l'Est asiàtic (de Xina i Corea, barrejat amb confucianisme, shamanisme i taoisme de Japó, barrejat amb shintoisme i confucianisme); l'Islam (del sud-est i el sud d'Àsia, Àsia central oriental, i Indonèsia); i la religiositat popular catòlica (de Filipines i Vietnam) que ha portat noves dimensions d'apreciació i pràctica religiosa a les comunitats catòliques establertes.

Actualment, potser el desafiament més gran al qual fan front els australians, quant a creences i valors, procedeix del creixent nombre de cristians descontents i de no creients. Les Esglésies cristianes afronten problemes de lideratge. Aquests cristians descontents s'han allunyat de les seves comunitats per moltes raons, i encara que molts d'ells encara creuen en Déu, tenen molta dificultat per participar en el culte i per trobar la seva pròpia identitat en les seves Esglésies cristianes locals. Molts joves han deixat la seva fe cristiana i s'han passat a sectes alternatives, o al budisme o a l'islam. Potser una de les majors raons d'això és el ritme tremend de canvi de la societat, a tots els nivells, que afecta molt els joves quan passen a l'edat adulta.

Un dels principals factors de transformació a Austràlia és la gran vitalitat que es registra en tots els sectors socials i en els diversos contextos culturals i religiosos. Els esforços dirigits a la reconciliació entre tots els pobles han generat una nova esperança que tendeix a transcendir les fronteres del provincialisme i de l'estretor de mires. La profunditat del canvi que s'ha registrat en la societat australiana ha portat molta gent a una recerca religiosa més orientada cap la veritat que cap la ideologia. Moltes persones de totes les edats i procedències estan cursant estudis teològics en escoles bíbliques i de teologia.

* * *

<http://www.immi.gov.au/nmac/chapt-1a.htm>

<http://www.abs.gov.au/websitedbs/d3310114.nsf/>

Homepage

<http://www.auscharity.org/>

<http://www.actu.asn.au/>

www.lonelyplanet.com.au/dest/aust/graphics/map-aus.htm